

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

INTERPRETACE ARCHITEKTURY

Hana Kuthanová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

**Katedra designu
Studijní program výtvarná umění
Studijní obor multimediální design
Specializace užitá fotografie**

**INTERPRETACE ARCHITEKTURY
PŘETVOŘENÍ**

Hana Kuthanová

**Vedoucí práce: MgA. Radovan Kodera
Katedra Designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni**

Plzeň 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Podpis autora

Plzeň, duben 2018

OBSAH

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	7
2. Téma a důvod jeho volby.....	8
3. Cíl práce.....	9
4. Proces přípravy.....	10
5. Proces tvorby.....	11
6. Technologická specifikace.....	12
7. Popis díla.....	13
8. Přínos práce pro daný obor.....	14
9. Silné stránky.....	15
10. Slabé stránky.....	16
11. Seznam použitých vzorů.....	17
a) Knižní a periodická literatura	
b) Internetové zdroje	
9. Resumé.....	18
10. Seznam příloh.....	19-27

Poděkování

Děkuji své rodině, manželovi a hlavně vedoucímu práce panu Radovanu Koderovi za ochotu, trpělivost a pochopení.

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Od počátků mé tvorby jsem hledala prostředek, kterým bych se mohla nejlépe vyjádřit. Skrze kresbu, malbu a grafiku jsem dospěla k fotografii. Za předchozí studium jsem vděčná, protože mi napomohlo ve vnímání nejen prostoru, ale hlavně v toho co se skrývá za ním. Snažím se nevnímat pouze viditelné, které můžu vyfotografovat, ale to podstatné, co není vidět. Proto má tvorba začala být minimalistická, až téměř prchavá. K vyjádření myšlenky stačí pouhá linie.

S myšlenkou světelného klamu, kdy se pevná hmota rozloží, ale stále existuje, jsem pracovala v klauzurní práci¹. Použila jsem jiný typ zásahů do fotografie, vytvořila jsem hloubku obrazu upravením materiálu, na kterém byla fotografie vytištěná.

Podle nasvícení vytištěné fotografie světlo měnilo hloubku obrazu.

Díky tomu jsem se začala více zajímat o materiál, světlo a netradiční cesty jeho využití.

¹ Obrázek viz. Obrázková příloha 1.1

¹ Obrázek viz. Obrázková příloha 1.2

2. TÉMA A DŮVOD JEHO TVORBY

Za téma své bakalářské práce jsem zvolila interpretaci architektury. V architektuře jsem našla zalíbení pro její nesobeckost. Architektura vychází z potřeb člověka, je navržena využívání lidmi. Vybrala jsem si odvětví, které je vybudované pro něco více, než potřebu bydlet, totiž pro potřebu duchovní, která je mnohem větší, než potřeby fyzické. Sakrální architektura je pro mě dosud něco naprosto mimořádného. Mimořádnou se stává v okamžiku, kdy reálná hmota a funkce budovy přechází do duchovna a materiál tak ztrácí na váze, zeď přestává být zdí a promění se ve zbožný objekt. Ta chvilka přiblížení a znovu vzdálení mě přitahuje a chtěla jsem ji zaznamenat v okamžiku kdy je nejbližší před vyprcháním.

Téma náboženství a racionální myšlení je pro mě velmi silné. Tyto myšlenky se propojují právě v architektuře. Čistě vědecké obory dohromady vytvoří ryze duchovní místo.

Nejvhodnějším prostředníkem je světlo, na které odkazuje víra křesťanská, židovská, buddhistická i muslimská. Proto jsem fotografovala v budovách, které slouží jednotlivým náboženstvím a nechala pouze nejdůležitější znaky staveb. Tím jsem se chtěla vrátit k hlavní myšlence jednotlivých náboženství, která je spojuje.

Celou prací prostupuje jedna hlavní, společná, myšlenka, kterou bych ráda zdůraznila: Podstatné věci nejsou vidět, ale cítíme je.

3. CÍL PRÁCE

Chtěla bych náznakem fotografie ukázat, jak se pevný materiál mění v myšlenku, racionalita přechází v cit, kontrast měkkosti světla a tvrdosti architektury.

Pocit, který cítím skrze architekturu, přeložím fotografií stálejšího jazyka. Ve fotografiích zůstane světlo, které jinak mizí.

Nerada bych zůstala pouze u církevní architektury křesťanství. Odkazuji na světlo a to je všudypřítomné. Nejen křesťané ale také židé, a buddhisté měli obdiv ke světlu a přisuzovali mu, jako něčemu co dopadá z jiného světa z nebe na zem, větší moc.

Zaplavením světla jsem vytvořila chvilkový klam, který skrze pocit sloučil, naprosto rozdílná místa a myšlenky. Utlumily se tak rozdíly, které se přou a vyzdvihla se podobnost.

Rozhodla jsem se práci vytisknout na velké formáty, divák si pak lépe všimne i nejmenších detailů, které mu pomohou vnímat i čistý prostor, jako hloubku.

4. PROCES PŘÍPRAVY

Důležité pro mou práci bylo přesné plánování.

Nejprve vyhledání budov a kontaktování jejich vlastníků ohledně fotografování.

Tato fáze přípravy byla pro mě nejtěžší, protože jsem se setkala s větším množstvím odmítnutí.

Po domluvě a vyhledání jsem si určila dny a hodiny na fotografování s ohledem na světelné podmínky. Pro splnění práce bylo důležité jasné osvětlení, technické vybavení, ale také trpělivost.

Nedílnou přípravou práce byla inspirace z různých zdrojů. Vyhledávala jsem obrazy, fotografie a filmy, které jsou téměř zaplavené světlem, ve kterých nepotřebujeme vidět doslovný opis reality.

Film: Rush and Bone závěrečná scéna.³

Obraz: Hieronymus Bosch: Příchod duší do Emphyrea⁴

Fotografie: Jaroslav Rössler: Světlík, 1923⁵

² Obrázek viz. Obrázková příloha 1.3

³Obrázek viz. Obrázková příloha 1.4

⁴Obrázek viz. Obrázková příloha 1.5

5.PROCES TVORBY

Při fotografování byla nejdůležitější příprava.

Budovy byly využívány nejen k pravidelným motlitbám, ale i k prohlídkám turistů. Mnohokrát jsem se musela vracet na stejná místa, abych zachytila prchavou atmosféru, která byla přerušena.

Většina fotografií je zachycena při silném slunečním světle.

Silné světlo odrážející se od materiálu způsobí jeho chvilkovou neviditelnost a splynutí s prostorem.

Během fotografování jsem musela vědět, která místa mohu nechat zmizet přeexponováním a jaké části architektury jsou klíčové pro vytvoření prostoru ve fotografii.

6. TECHNICKÁ SPECIFIKACE

Pro docílení prosvětlení fotografie jsem používala pevné objektivy s lepší světelností v kombinaci s full frame čipem ve fotoaparátu, kdy snímač pojal větší množství světla. Díky tomu jsem mohla i v interiérech vyfotografovat světlejší kompozice. Bohužel osvětlení nebylo ideální a často jsem fotografovala za pomoci stativu s nastavením delšího času.

Fotografie s delším časem působí přirozeněji, než fotografie, kde jsem použila vyšší nastavení ISO. Všimla jsem si měkčích přechodů a zvýraznění toku světla.

Dalším důležitým krokem byla postprodukce⁵ fotografií, zde jsem se setkala s problémem vyvážení bílé barvy. Převaha světla ve fotografiích je znatelná a jakákoliv zbarvení narušují celistvost práce.

Fotografie jsem upravovala na zkalibrovaném monitoru v rozhraní barev, které mi poskytla tiskárna, u které jsem práci realizovala.

Tisk fotek jsem vyzkoušela na různé druhy papíru, nejvíce se osvědčil pololeský papír, který zachová detaily a hloubku snímku.

⁵Obrázek viz. Obrázková příloha 1.6, 1.7

7. POPIS DÍLA

V kapitole „Cíl práce“ jsem popsala hlavní myšlenku díla.

Fotografie architektury jsou pořízené v budovách, které slouží jako duchovní prostor, pro rozdílná náboženství.

Prostřednictvím světla jsem sloučila rozdíly, nechala světlem zalít exteriér i interiér staveb. Nepoukazuji pouze na sloučení rozdílných myšlenek, ale také na proměnu pevného materiálu v neuchopitelný pocit, který je po všechny stejný.

Na fotografiích jsou prostory klasických barokních kostelů, hlavní znaky křesťanské víry, rozlehlé klenuté stropy i skromná zákoutí kapličky.⁶

Spojení světla nepůsobí kontrastně vedle buddhistické motlitebny⁷ v klasickém asijském stylu. Od sochy Buddhy se odráží stejné světlo, které prochází vitráží synagog⁸ a dopadá na oltář.

Dílo obsahuje 20 fotografií pro fotografickou publikaci.

Jednotlivé stránky na sebe navazují vizuálně a přes geometrii a barvu přechází rozdílnost víry.

Ze souboru je vybráno 10 fotografií výstavního formátu.

Formáty velikosti A3 zobrazí více detailů, než publikace a můžeme tak cítit prostor, který je skryt pod světlem.

⁶ Obrázek viz. Obrázková příloha 1.8, 1.9

⁷ Obrázek viz. Obrázková příloha 2.0, 2.1

⁸ Obrázek viz. Obrázková příloha 2.2, 2.3

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Jako přínos pro daný obor bych uvedla to, že má práce prolamuje téma, kterému se často vyhýbáme. Otázka náboženství a víry se řeší jen v úzkém kruhu lidí, kteří mají stejný úhel pohledu.

Také focení v místech, kde se konají náboženské obřady, není žádané.

Možná proto mě přitahují místa, která jsou jen pro určitou skupinu lidí.

Mohu tak divákovi přiblížit budovy, které z různých důvodů nenavštěvuje, ale přesto by se o ně rád zajímal. Nechtěla jsem zůstat jen u samotného popisování skutečnosti, ale k architektuře přidat i cit, který je s ní neoddělitelně spojen.

Nejedná se pak pouze o fotografii místa, ale o prožitek, který vyvolává.

Ukazuji svůj postoj a hledám v rozdílných myšlenkách záchytnou nit, která vše spojuje.

9. SILNÉ STRÁNKY

Silná stránka díla a zároveň i slabá stránka je minimalismus spojený s dekorem architektury, dvě věci které jsou v protikladu.

Fotografie nejvíce zaujme vytištěná ve velkém formátu, kdy si divák může prohlédnout části architektury, které nebyla překryta světlem.

Pracovala jsem s velmi osobním přístupem a sáhla jsem si na téma víry, které se pohybuje na tenkém ledu.

Převedla jsem vnitřní vnímání prostoru společně s otázkou odlišnosti víry do reálné podoby. Fotografovala jsem způsobem, který se řadí do amatérských a špatných a docílila tak požadovaného výsledku.

Vyfocením esteticky "špatné" fotky jsem ale vyjádřila čistě pocitové vnímání světa.

Stejně, jako fotografie, je pocit neurčitý, na první pohled špatně čitelný, ale pokud se jím déle zabýváme, najdeme souvislosti a smysl.

Dokončila jsem projekt, kterého jsem se ze začátku bála a vybrala si experiment, místo jistoty. Ve fotografii se neobjeví perfekcionismus rutiny, ale hravost neznámého.

10. SLABÉ STRÁNKY

Slabé stránky mé práce, vychází z toho co je pro mě silné, pro někoho možná nepochopitelné a vizuálně nezajímavé.

Přexponování snímků může na první dojem působit amatérsky a prostoduše.

Jsem si toho vědomá, ale při bližším prohlížení fotografie si divák všimne, s jakou pečlivostí jsem fotografie v postprodukcí upravovala a nechávala zobrazit jen to nejdůležitější a podstatné pro zachycení se v prostoru, aby divák měl v obraze pár opěrných bodů které může spojit.

Dalším úskalím s kterým jsem se setkala bylo málo možností k fotografování jiných budov než křesťanské víry. Například buddhistické modlitebny jsou často v prostorách domů z 19 století a vše kroně výzdoby je čistě evropské. Části architektury se mohou opakovat a také se upínám k sochám, které jsou její součástí.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

BECHER, Bernd a Hilla. *Typologie*. Dsseldorf: Schirmer /Mosel Verlag, 1999. ISBN 3-8296-0092-5.

NORBERG-SCHULZ, Christian. *Genius loci*. Praha:Dokořán,2010. ISBN 978-80-7363-303-5.

STACHO, Lubo. *Moja krajina*. Bratislava: Monika Stacho, 2011. ISBN 978-80-87497-43-2.

BÁRTA, J., HELFERT, Z., HORNÍČKOVÁ, D., LUTTERER, I. *Letem českým světem 1898/1998*. Lomnice nad Popelkou: Studio JB 2000, 1999. ISBN 80-900903-6-2.

Katalogy:

GRYGAR, ŠTĚPÁN. *Fotografie z let 1979 – 1983*. Praha: Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění, 1983. ISBN 40-707854-0-1.

Šestka/Šest českých fotografických škol, ed. Lucia L Fišerová, Pražský dům fotografie, 200. ISBN 80-903872-0-9.

b) Internetové zdroje

M. NOVOZÁMSKÁ: *Fotografická interpretace architektury*. 2015

<http://itf.cz/dokumenty/fotograficka-interpretace-architektury-novozamska.pdf>

Z. ZBOŘILOVÁ: *Současná česká a slovenská fotografie architektury, subjektivní tendence*. 2015

<http://itf.cz/dokumenty/zborilova-diplomka-architektura-subj.pdf>

12. RESUMÉ

I selected The interpretation of Architecture as the topic of my bachelor's thesis. The main idea is that important things can not always be seen but can be felt. I worked with blending of light and architecture in sacral buildings and churches of different religions that can be found in Czech Republic. In the pictures, light passes through the architecture. Since light is always the same,

it connects different architecture and different faiths. The photographed buildings are mostly catholic churches, synagogues and buddhist prayer rooms. Even though there are many more religions in our country, I was, sadly, only allowed to take photos in some objects as my work often met with misapprehension and I was hence forbidden to take photographs in the given building.

13. SEZNAM PŘÍLOH

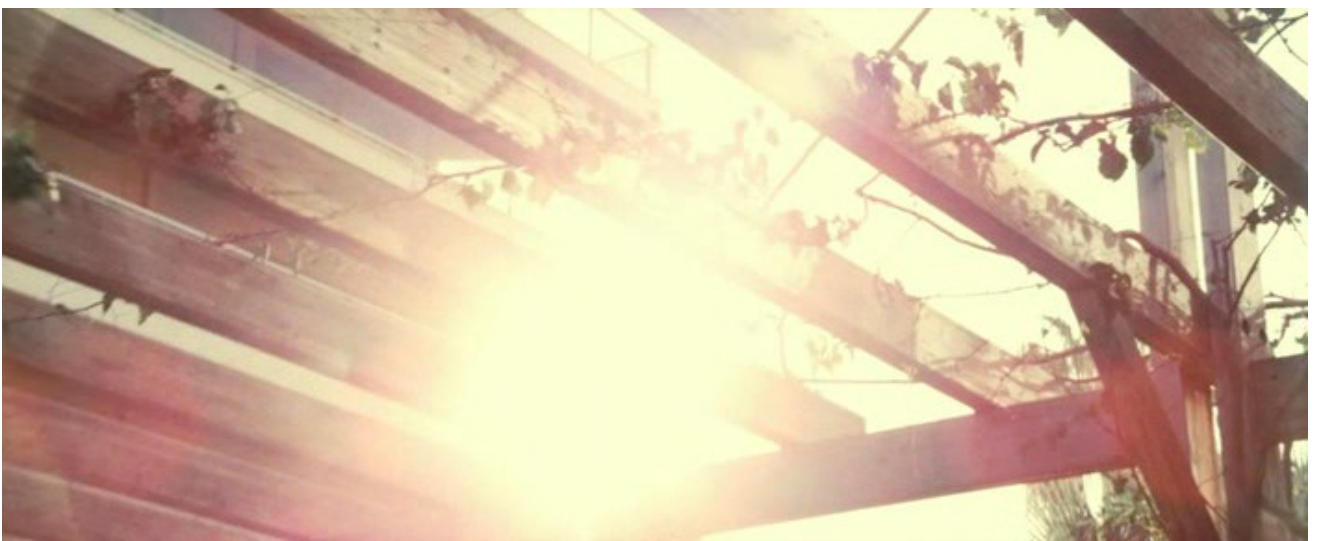
- 1.1 klauzurní práce - stín
- 1.2 klauzurní práce - světlo
- 1.3 inspirace - Rush and Bone
- 1.4 inspirace - Hieronymus Bosch: Příklad duší do Empyrea
- 1.5 inspirace - Jaroslav Rössler: Světlík, 1923
- 1.6 postprodukce – vyvážení bílé
- 1.7 postprodukce – vrstvy, masky
- 1.8 barokní kostel - exteriér
- 1.9 barokní kostel - interiér
- 2.0 buddhistická modlitebna - exteriér
- 2.1 buddhistická modlitebna - interiér
- 2.2 synagoga vytráž
- 2.3 synagoga klenba

1.1

1.3

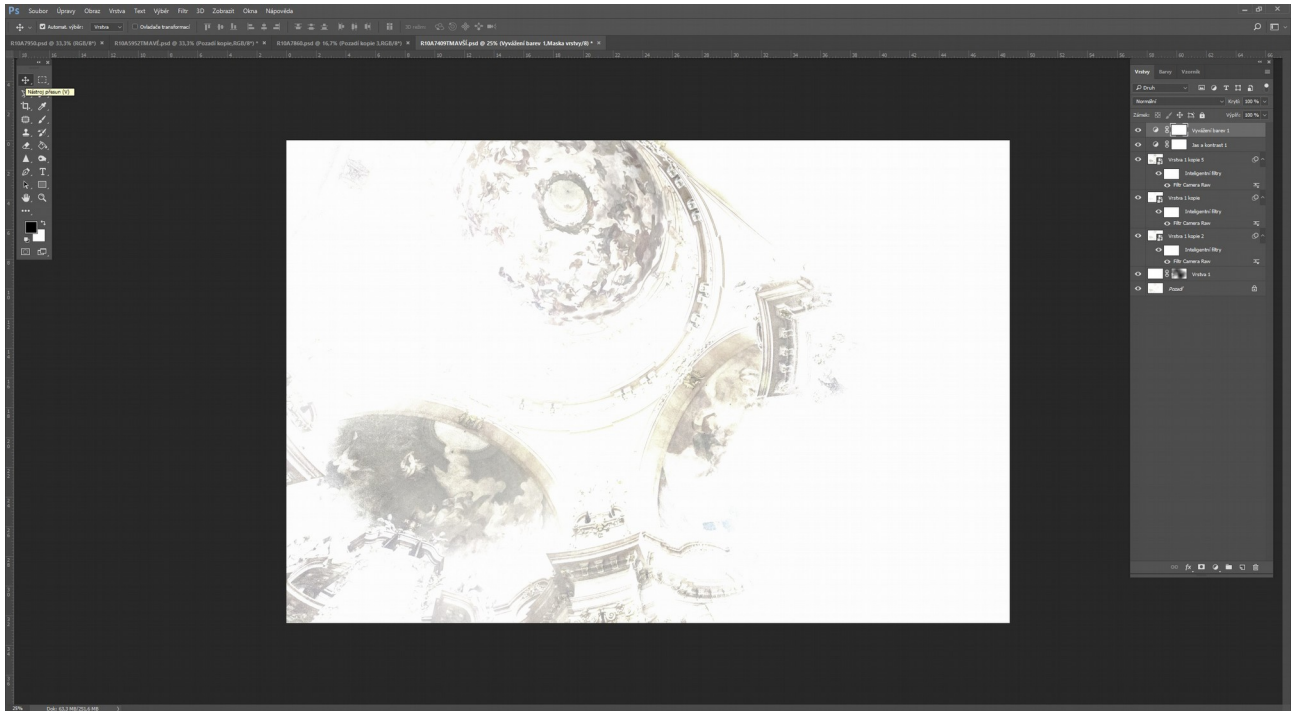
1.4

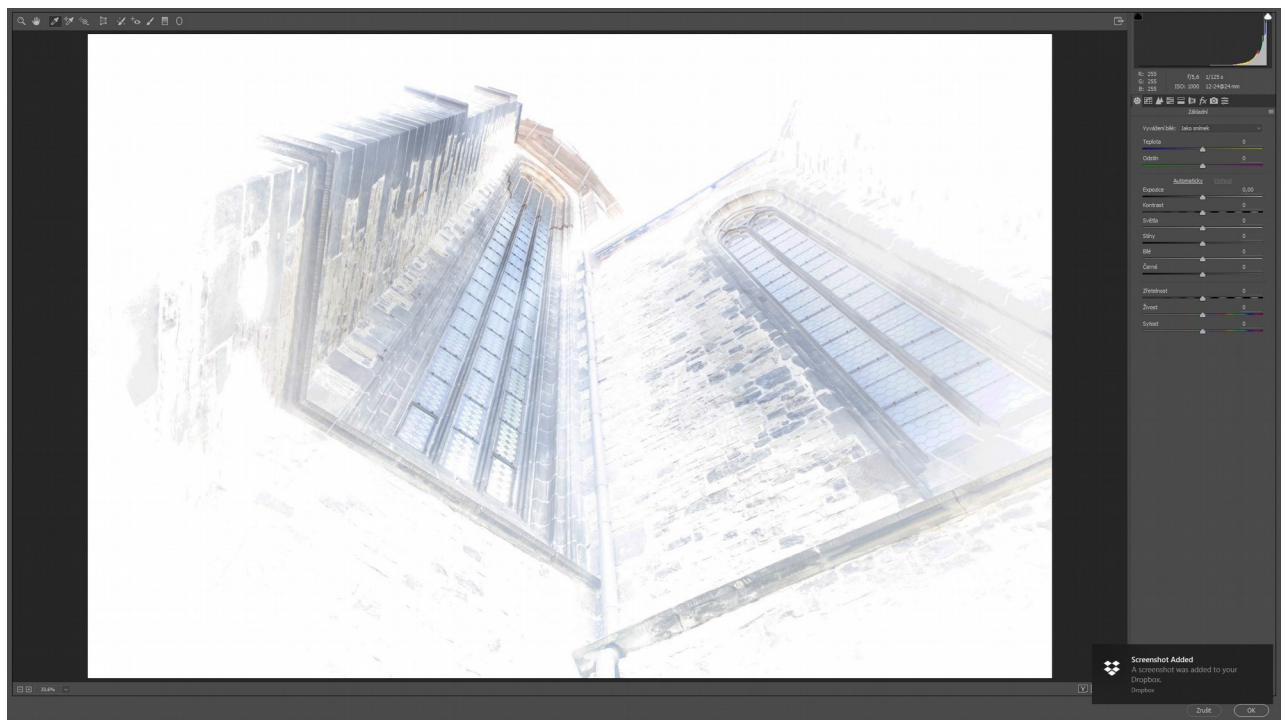
1.5

1.6

1.7

1.8

1.9

2.0

2.1

2.2

2.3

